

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 17.02.2015
Vår ref.: 201300229-52
Arkiv: 312/036.32
Deres dato: 23.01.2015
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erlend Støle Hansen
22 95 98 26 / esha@nve.no

Oversendelse av klage på vedtak om avslag på søknad om bygging og drift av Bjerga kraftverk i Suldal kommune i Rogaland

Vedtak om avslag på søknad om tillatelse til bygging av Bjerga kraftverk av 19.12.2014 er påklaget av Bekk og Strøm AS. Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33. Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 19.12.2014. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok søknad datert 16.10.2013 om tillatelse til bygging av Bjerga kraftverk i Suldal kommune i Rogaland. Vedtaket om avslag ble fattet 19.12.2014 på bakgrunn av at NVE mener ulempene er større enn fordelene, og kravet i vannressursloven § 25 er dermed ikke oppfylt.

Klagen

Bekk og Strøm AS har sendt inn klage på NVEs vedtak den 09.01.2015 og ytterligere bakgrunn for klage den 23.01.2015. Bekk og Strøm (BoS) klager på vedtaket og ber om at Bjerga kraftverk tildeles konsesjon og gir følgende oppsummering av klagen:

- «BoS mener at det ikke er tilstrekkelig kunnskap om fosse-eng og betydning av minstevannsføring til å si at foreslått minstevannsføring ikke er tilstrekkelig til å bevare fosseenga.
- Fossen ligger utilgjengelig til, og er lite synlig i landskapet fra de nedre delene av området, som er tilgjengelig for ferdsel.
- BoS mener at minstevannsføringen at det foreslåtte forskningsprosjektet for fosse-eng vil være et positivt bidrag som kan bidra med å redusere ulempene av prosjektet.»

Ytterligere begrunnelse for klagen er utypet i vedlegget *Begrunnelse for klage*.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33).

NVE har på forespørsel fra klager gitt utsatt frist for å begrunne klagen til 23.01.2015. Klagen er følgelig rettidig, og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI. NVE har følgelig forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Bekk og Strøm skriver i *Begrunnelse for klage* at det ikke er grunnlag for å hevde at en minstevannføring på 200-250 l/s i Bjergaelva vil ødelegge fosse-enga. De ser også for seg at man kan gjennomføre en regulering av minstevannføringen, som gjør at man i perioder av dagen, for eksempel to timer per dag, kan slippe en vannføring som er vesentlig høyere enn pålagt minstevannføring.

NVE viser til vedtaket av 19.12.2014 om avslag på søknad om Bjerga kraftverk hvor det er gitt følgende vurdering av fossesprøytoner i Suldal og Sauda:

«Påvirkning på naturtypen fossesprøytoner har vært sterkt medvirkende til NVEs vedtak for Bjerga og Fiveland kraftverk i denne pakken. Dagens kunnskap om fossesprøytoner tilsier at en fraføring av vann i den størrelsesorden som er omsøkt vil endre livsbetingelsene for de artene som er tilknyttet slike miljøer dramatisk. Fuktighetsforholdene vil endre seg og mer tørketollerante arter vil utkonkurrere de spesialiserte artene som lever nært fossen i dag. De berørte fossesprøytonene er gitt høy verdi og det er få tilsvarende miljøer som er registrert i kommunene. Påvirkningen på de registrerte fossesprøytonene i Bjerga og Fiveland vil etter NVEs vurdering kunne være avgjørende for konsesjonsspørsmålet.»

Fremstad og Moen (2001) gir i *Truete vegetasjonstyper i Norge* følgende vurdering av trusler for naturtypen fosse-eng:

«Ettersom ei fosse-eng er betinget av at elva har hatt et bestemt mønster i vannføring gjennom lengre tid, vil ethvert inngrep i vannføring kunne bevirke endringer i fosse-enger. Vassdragsreguleringer er den største trusselen for fosse-enger.»

NVE registrerer at Bekk og Strøm i klagen referer til biomangfoldrapporten for Bjerga kraftverk som sier at en regulering av vassdraget uansett størrelse vil virke negativt inn på fossesprøytmiljøet. Rapporten legger videre til grunn at minstevannføringen spiller en vesentlig rolle for omfanget. NVE presiserer at søkers forslag om minstevannføring på 200 l/s på sommeren og Fylkesmannen i Rogaland anmodning om 250 l/s har blitt vurdert i konsesjonsbehandlingen. NVE ser ikke mulighet for å avbøte virkningene med krav om minstevannføring siden nivået må settes så høyt at det vil svekke prosjektets økonomi i vesentlig grad. Viktigheten av fosse-enga er enda større som følge av at det i Suldal kommune er registrert kun to fossesprøytoner og tre i Sauda. Av de to fossesprøytonene i Suldal er den ene i Bjergaelva og den andre i Lingvangfossen, som er berørt av Saudautbyggingen. NVE har tillagt samlet belastning for fossesprøytoner vekt ved vurdering av konsesjonsspørsmålet. NVE viser også til vedtaket om avslag for Bjerga kraftverk hvor det står at det er usikkerhet knyttet til virkningene på fossesprøytoner, og at NVE mener naturmangfoldloven (nml) § 9 (føre-var-prinsippet) skal tillegges vekt i de sakene som berører slik naturtyper. NVE mener dermed at usikkerheten knyttet til virkningene for fossesprøyt i Bjergaelva medfører at nml. § 9 benyttes og at tiltaket vil kunne være i konflikt med nml. § 4.

I Olje og energidepartementets *Retningslinjer for små vannkraftverk* er det angitt at Norge har et internasjonalt ansvar for naturtypene bekkeløft og fossesprøytoner. Retningslinjene angir videre at tiltak som kommer i konflikt med naturtyper Norge har et internasjonalt ansvar for kan ikke påregne å få

konsesjon. NVE mener søknaden om Bjerga kraftverk er i strid med OEDs *Retningslinjer for små vannkraftverk*.

Bekk og Strøm har foreslått og skissert et forskningsprosjekt på effekter av vassdragsregulering på fosse-enga i Bjergaelva. NVE mener et slikt forskningsprosjekt ikke gir grunnlag for å gi konsesjon til Bjerga kraftverk all den tid tiltaket berører en fossesprøytsone av så høy verdi, og NVE vurderer det til å kunne være i konflikt med naturmangfoldloven § 4 og OEDs retningslinjer.

Bekk og Strøm skriver i klagen at de mener konsekvensene for fossen blir mindre i og med at minstevannføringen økes. De skriver videre at fossen ligger i en V-dal med bratte sider og tett vegetasjon i et svært utilgjengelig område, gjør at elva ikke er et veldig synlig element i landskapet. NVE er enige i at fossen ikke er veldig synlig i det nære landskapsrommet, men fossen er synlig i et større landskapsrom fra Hylsfjorden og fra sørsiden av Hylsfjorden. NVE viser for øvrig til vedtak av 19.12.2014 om avslag på søknad om Bjerga kraftverk for vurdering av landskap og samlet belastning på fjordlandskapet i Hylsfjorden. NVE mener søknaden om Bjerga kraftverk er i strid med OEDs Retningslinjer for små vannkraftverk ved at tiltaket vil fjerne mye av dynamikken i vannføringen og vesentlig redusere en foss i fjordlandskapet.

NVE har vurdert klagen og vi kan ikke se at det foreligger opplysninger som endrer vurderingen om at ulempene ved tiltaket er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. Det vises for øvrig til vedtak av 19.12.2014.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 19.12.2014. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33). Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDoc.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter

Kopi:

Bekk og Strøm AS
Bekk og Strøm AS v/Cecilie Danielsen Skare
Suldal kommune